

Skriv et notat

Notatgenren vil du støde på i den skriftlige eksamens 2. del som det sidste af de to spørgsmål i delopgaven. Dermed har du forinden besvaret en undersøgelses- eller sammenligningsopgave inden for samme emne.

Det centrale i notatgenren er den *faglige begrundelse*, dvs. at du skal give et fagligt svar på, hvorfor du anbefaler en bestemt strategi.

Med faglig begrundelse menes, at du skal begrunde deres anbefalede strategi med udgangspunkt i samfundsfaglige *teorier, begreber* og faktisk samfundsvidenskabelig *viden*.

En skabelon man kan lade sig inspirere af, er som følgende:

- Start med at præsentere forskellige strategier, der kan løse problemet. Strategierne skal være forankret i samfundsfaglig teori.
- Argumentér derefter hvilke fordele og ulemper de forskellige strategier vil resultere i. I den forbindelse skal du kunne forklare, hvordan de øvrige partier kan forventes at reagere. Til dette formål benytter du Molins model.
- Afslut med at anbefale én enkelt strategi, hvor du fagligt begrunder, hvorfor denne strategi er den optimale.

Tjekliste

- Lev dig ind i rollen som rådgiver. Hold dig til et formelt, men ikke højtideligt sprog. Indled fx med "Til statsministeren". Du er en professionel faglig rådgiver. Du er ikke en god ven, der giver kammeratlige råd.
- Det er nødvendigt med en vis forståelse for de øvrige partiers holdninger på området ... eller som minimum en forståelse for, hvorhenne på den værdi- og fordelingspolitiske højre-venstre-skala, forslaget nogenlunde befinder sig.
- Præsenter gerne forskellige strategier.
- Argumenter for fordele og ulemper ved strategien/strategierne.
- Konkluder med en klar anbefaling af en strategi.

Den faglige begrundelse

I den faglige begrundelse skal du begrunde/argumentere for den anbefalede strategi med udgangspunkt i samfundsfaglige teorier, begreber og faktisk samfundsvidenskabelig viden. Det er som regel relevant at referere til bilagene til opgave 2 i samme delopgave. Ind-

drag også gerne til fællesdelens bilag, hvis de er relevante. Hvis du har andre relevante bilag liggende på din harddisk, må du også gerne referere til dem.

I politiske notater kan det faglige og empiriske indhold fx være:

Ideologiske forskelle. Forskellige vælgergrupper. Vælgeradfærd (Fra klassepolitik til senmoderne vælgeradfærd samt marginalvælgere). Fordelings- og værdipolitisk højre-venstre-skala. Molins model og/eller andre modeller for partiadfærd (fx Downs og issuekonkurrencemodellen). Mediernes rolle og betydning i politik, osv.

I økonomiske notater kan det faglige og empiriske indhold fx være:

- De makroøkonomiske politikker. Forskellige økonomiske styringsredskaber. Økonomiske skolers (keynesianisme og monetarisme) forskellige syn på økonomi. Forskelle (af økonomiske indgreb) på kort og lang sigt. Økonomiske målsætninger og målkonflikt. Osv.

I udenrigspolitiske/internationalt politiske notater kan det faglige og empiriske indhold fx være:

- International politik teoriernes forskellige syn. Det internationale politiske systems og den internationale politiske situations betydning for udenrigspolitikken. Mål og midler i udenrigspolitikken. Udenrigspolitiske kapabiliteter, determinanter og instrumenter. Hård og blød magt. Den indenrigspolitiske situations konsekvenser for udenrigspolitikken. FN, EU, NATO osv. Folkestemningen/vælgerne.

I notater, der vedrøre EU, kan det faglige og empiriske indhold fx være:

- Viden om EU's beslutningsprocedure. Integrationsteoriene (først og fremmest føderalisme, intergovernmentalisme og neofunktionalisme). begreber som integration i dybde og bredde, mellemstatslig og overstatslig integration eller viden om det demokratiske underskud i EU. Folkestemningen/vælgerne.

I sociologiske notater kan det faglige og empiriske indhold fx være:

- Teorier/teoretikere om det senmoderne samfund og identitetsdannelse. Viden om mønsterbrydere og social mobilitet. Habitus, kapital og social arv. Livsstilsgrupper og livsformer. Levekårs-analyser. Viden og teorier om kriminalitet. Primær, sekun-

dær og dobbelt socialisation og institutioners og familiens roller heri. Viden om social ulighed og sociale grupper og deres livsbetingelser.

I den faglige begrundelse skal du tænke i begrundelse (hvorfor denne strategi?) samt i konsekvenser ved strategien.

Det højner fagligheden og medfører en mere dybtgående argumentation, hvis du forholder dig diskuterende til de mulige strategier, dvs. inddrager modsatrettede hensyn. Du kan:

- Nævne fordele og ulemper ved strategien eller målkonflikter ved strategien.
- Forskelle på kort og lang sigt ved strategien.
- Modsatrettede parlamentariske og politiske hensyn fx med udgangspunkt i Molin.
- Forskellige modtagerhensyn (modstandere, forskellige vælgergrupper, hvem er det godt for og hvem er det skidt for).
- Forskellige italesættelsesmuligheder (opinion, medier, diskurs, spin osv.).

Det er dog vigtigt, at der i konklusionen klart anbefales en bestemt strategi med udgangspunkt i de faglige begrundelser.

Forskellige fremgangsmåder

Herunder følger forskellige forkortede eksempler på fremgangsmåden i notatgenren alle med udgangspunkt i en besvarelse af opgaveformuleringen:

Du er økonomiske rådgiver for finansminister Bjarne Corydon (S). Skriv et notat, der sætter Bjarne Corydon i stand til at tilrettelægge en strategi for, hvordan Danmark kommer bedst muligt ud af den økonomiske krise.

Den faglige begrundelse i et notat kan antage flere former: Notatet kan opbygges som anbefaling af en strategi efterfulgt af en længere faglig begrundelse (Se eksempel 1).

Eksempel 1:

Som økonomisk rådgiver for finansministeren anbefales det, at S-SF-R-regeringen fører en lempelig finanspolitik for at styre Danmark bedst muligt ud af krisen med et øget offentligt forbrug og skattelettelser til de allerfattigste. Samtidig bør regeringen gøre tiltag til at takle de mere langsigtede problemer omkring arbejdskraftudbudet.

Den lempelige finanspolitik anbefales med udgangspunkt i en keynesiansk tænkning med det formål at holde arbejdsløsheden nede, og at multiplikatoreffekten forhåbentligt sætter gang i forbrug, produktion og beskæftigelse. Et øget offentligt forbrug, har den mest direkte effekt på beskæftigelsen. Samtidig anbefales skattelettelser til de fattigste, da denne gruppe har den største forbrugsrate og er mindst tilbøjelige til at bruge de ekstra penge til at spare op, hvormed denne type skattelettelser har den største effekt på forbruget og dermed beskæftigelsen. Desuden falder dette i tråd med socialistisk ideologi. Disse anbefalinger har fokus på beskæftigelsen på kort sigt. På længere sigt står Danmark over for andre problemer, hvor regeringen er nødt til at...

I eksempel 1 præsenteres strategien med alle dens delelementer, hvorefter den faglige begrundelse præsenteres.

Notatet kan også opbygges med løbende anbefalingen af forskellige delelementer af strategien hvert efterfulgt af en kortere faglig begrundelse (se eksempel 2).

Eksempel 2:

Som økonomisk rådgiver for finansministeren anbefales det, at S-SF-R-regeringen fører en lempelig finanspolitik for at styre Danmark bedst muligt ud af krisen. En lempelig finanspolitik har den mest direkte effekt på beskæftigelsen og med udgangspunkt i keynesiansk tænkning vil multiplikatoreffekten forhåbentligt medvirke til at sætte yderligt gang i forbrug, produktion og beskæftigelse.

Desuden anbefales skattelettelser til de fattigste, da denne gruppe har den største forbrugsrate og er mindst tilbøjelige til at bruge de ekstra penge til at spare op, hvormed denne type skattelettelser har den største effekt på forbruget og dermed beskæftigelsen. Desuden falder dette i tråd med socialistisk ideologi. Disse anbefalinger har fokus på beskæftigelsen på kort sigt.

På længere sigt står Danmark over for andre problemer, hvor regeringen er nødt til at...

I eksempel 2 præsenteres strategiens enkelte elementer og disse enkelt elementers begrundelse løbende efterfulgt af en endnu et element i strategien osv.

Notatet kan desuden opbygges som opstillingen af to modsatrettede strategier, hvor der efterfølgende anbefales den ene strategi med udgangspunkt i en faglig begrundelse (Se eksempel 3).

Eksempel 3:

Som økonomisk rådgiver for finansministeren anbefales det, at S-SF-R-regeringen fører en lempelig finanspolitik for at styre Danmark bedst muligt ud af krisen med et øget offentligt forbrug og skattelettelse til de allerfattigste.

Den lempelige finanspolitik anbefales med udgangspunkt i en keynesiansk tænkning med det formål at holde arbejdsløsheden nede og at multiplikatoreffekten forhåbentligt sætter gang i forbrug, produktion og beskæftigelse. Et øget offentligt forbrug har den mest direkte effekt på beskæftigelsen. Samtidig anbefales skattelettelser til de fattigste, da denne gruppe har den største forbrugsrate og er mindst tilbøjelige til at bruge de ekstra penge til at spare op, hvormed denne type skattelettelser har den største effekt på forbruget og dermed beskæftigelsen.

Monetaristisk økonomisk tænkning vil derimod lægge vægt på at holde det offentlige forbrug i ro, for ikke at skabe unødige økonomiske svingninger og inflationspres. I stedet bør man tro på markedets evne til at stabilisere sig selv og via et stabilt offentligt budget mindske lønpresset og dermed forbedre dansk konkurrenceevne på længere sigt, hvilket vil skabe en holdbar stigning i beskæftigelsen.

Regeringen anbefales den keynesianske strategi, da effekten af den monetaristiske strategi først indtræffer på længere sigt og i mellemtiden vil skubbe flere ud i arbejdsløshed. Den keynesianske strategi derimod tager i højere grad hånd om de svageste stillede på randen af arbejdsmarkedet og sammen med skattelettelserne til de fattigste, falder dette i tråd med rød ideologi og regeringens vælgeres ønsker.

I eksempel 3 præsenteres først en strategi samt faglig begrundelse og derefter en ny strategi samt faglig begrundelse. Afslutningsvis anbefales den ene strategi med udgangspunkt i faglig begrundelse.